

NIETYPOWE ZACHOWANIA GRZEBIUSZKI ZIEMNEJ (*PELOBATES FUSCUS*)

W swoim codziennym życiu przemierzamy te same drogi, mijamy te same miejsca, nie zawsze zdając sobie sprawę z tego, że otaczający nas świat przyrody jest fascynujący pod każdym względem. Ten, kto w swoim biegu potrafi się zatrzymać i rozejrzeć z uwagą, ma szansę odkryć, że przyroda potrafi być też zagadkowa. Wiosną na drodze nie przegapimy wędrującej grzebiuszki (ryc.1), co nie jest całkiem zwyczajne, bowiem płaz ten wędruje najczęściej nocą. Nad mijanym codziennie rozlewiskiem zdołamy usłyszeć nie tylko donośne głosy godowe róż-



Ryc.1. Grzebiuszka ziemna, widoczna charakterystyczna pionowa żrenica oka, Pilec 4 maja 2008

nych żab, ale też ciche „pomrukiwania” samców i samic grzebiuszki ziemnej. Głosy te są przytłumione i sprawiają wrażenie bulgotania, ponieważ wydawane są pod wodą. Zaciekawieni tymi odgłosami, może



Ryc.2 Sznur skrzeku grzebiuszki, Pilec 2 kwietnia 2010

zerkniemy do wody i zobaczymy złożony skrzek. Jaja grzebiuszki są nie do pomylenia ze skrzekiem innych gatunków płazów. Mają postać grubego pojedynczego galaretowatego rulonu o średnicy około 2 cm i nawet do około jednego metra długości, leżącego blisko

powierzchni wody (ryc. 2) albo owiniętego wokół wodnej rośliny. Jaja w skrzeku ułożone są nieregularnie (ryc. 3).

Wydawałoby się, że nie ma niczego interesującego w zjawisku łączenia się płazów w pary, w czasie ich pory godowej. Zjawisku powszechnym i zwyczajnym, powtarzającym się każdej wiosny. I znowu przyroda potrafi nas zaskoczyć. Wśród typowych par, można czasem zauważyć pary nietypowe. Niedaleko Mrągowo zaobserwowałam amplexus różnogatunkowy samca grzebiuszki ziemnej z samicą ropuchy sza-



Ryc. 3. Skrzek owinięty wokół rośliny widoczne oba bieguny jaj, Pilec 11 kwietnia 2010

rej (ryc. 4) Innym razem w Mrągowie zauważyłam amplexus zbiorowy grzebiuszki ziemnej (jedna samica i dwóch samców). Sfotografowałam ten amplexus, ale zdjęcie niestety okazało się nieudane. Możliwości



Ryc.4 Różnogatunkowy amplexus grzebiuszki ziemnej z ropuchą szarą, Pilec 11 kwietnia 2010

powtórzenia tego ujęcia są niewielkie, bowiem oba te zjawiska są bardzo rzadkie u tego gatunku płaza. Zachowałam jednak to zdjęcie w swoim fotograficznym archiwum. Tak na wszelki wypadek... Chyba, że przyroda znowu zrobi mi niespodziankę??

Maria Olszowska (Mrągowo)